

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของเรื่องและที่มาของปัญหา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากของประเทศไทย เนื้อที่ปลูกยางในประเทศไทยเท่าที่มีการสำรวจเมื่อปีพ.ศ.2531 มีทั้งสิ้น 10.73 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ปลูกในภาคใต้จำนวน 9.65 ล้านไร่ หรือร้อยละ 89.92 ที่เหลืออีก 1.08 ล้านไร่ หรือร้อยละ 10.08 เป็นพื้นที่ปลูกใน 5 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1

พื้นที่ปลูกยางพาราของประเทศไทย

จังหวัด	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ร้อยละ
ภาคใต้		
1 ประจวบคีรีขันธ์	3,397	0.03
2 ชุมพร	145,739	1.37
3 ระนอง	26,599	0.25
4 สุราษฎร์ธานี	1,117,510	10.42
5 พังงา	553,415	5.16
6ภูเก็ต	106,645	0.99

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

จังหวัด	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ร้อยละ
7 นครศรีธรรมราช	1,467,727	13.67
8 สตูล	254,779	2.29
9 ตรัง	963,425	8.98
10 นัทลุง	552,066	4.87
11 สงขลา	1,623,704	15.14
12 ปัตตานี	354,450	3.30
13 ยะลา	934,308	8.71
14 นราธิวาส	935,591	8.72
15 กระบี่	<u>646,645</u>	<u>6.02</u>
รวม	<u>9,654,626</u>	<u>89.92</u>
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
1 ฉะเชิงเทรา	4,532	0.04
2 ชลบุรี	27,501	0.26
3 ระยอง	397,816	3.72
4 จันทบุรี	396,918	3.70
5 ตราด	<u>253,361</u>	<u>2.36</u>
รวม	<u>1,080,128</u>	<u>10.08</u>
รวมทั้งหมด	10,734,754	100.00

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ผลผลิตจากยางพาราในรูปของยางดิบมีประมาณ 1.18 ล้านตันในปี 2532 เป็น ปริมาณที่ส่งออกประมาณ 1.10 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าถึง 25,287 ล้านบาท จึงนับได้ว่า ยางพารามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างยิ่ง¹

อุตสาหกรรมยางของประเทศไทย จำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง ซึ่งอุตสาหกรรมแปรรูปประกอบด้วย ยางแผ่นรมควัน (Ribbed Smoked Sheet Rubber) ยางแท่ง (Technically Specified Rubber) น้ำยางข้น (Concentrate Latex) ยางเครพ (Crep) และยางแผ่นผึ่งแห้ง (Air Dried Sheet) ในอุตสาหกรรมยางแปรรูปนั้น ยางแผ่นรมควันนับเป็นยางแปรรูปที่สามารถส่งออกได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.68 ของผลผลิต ยางแปรรูปทั้งหมด ยางแผ่นรมควันที่ส่งออกไปนั้นสามารถนำไปใช้ผลิตล้อยางพาหนะ สายพาน ฟิล์มรองเท้า กระเป๋า ยางเป็นต้น

การผลิตยางแผ่นรมควันนั้น วัตถุดิบส่วนใหญ่มาจากการรับซื้อยางธรรมชาติจาก ชาวสวนยาง แล้วนำมารมควันโดยผ่านขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ ภายในโรงงาน เพื่อทำการ แปรรสภาพจากยางดิบธรรมชาติให้เป็นยางรมควันที่มีความชื้นน้อยลง มีความเหนียวมากขึ้น และสะอาดขึ้น จากนั้นจึงนำไปทำการคัดเกรดยางออกเป็น 6 เกรดด้วยกัน ปัญหา อย่างหนึ่งในการวางแผนการผลิตยางแผ่นรมควันคือ ราคาต้นทุนยางดิบซึ่งเป็นวัตถุดิบนั้นไม่ แน่นนอน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงไปตามราคาในตลาดโลก ส่งผลกระทบต่อการ

---

1 จากสถิติยางในประเทศไทย ปีที่ (2532) ฉบับที่ 4 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

คำนวณราคาต้นทุนของยางแผ่นรมควัน นอกจากนี้การคำนวณต้นทุนต่อหน่วยให้กับสินค้าที่ผลิตก็ยังไม่มีความชัดเจนที่แน่นอนในการปันส่วนต้นทุนร่วมเป็นต้นทุนของสินค้าแต่ละเกรด ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ประเทศไทยมีการผลิตยางแผ่นรมควันทั้งในภาคใต้และภาคตะวันออก แต่ยังไม่เคยมีการศึกษาเปรียบเทียบกันมาก่อนว่า ต้นทุนการผลิตในแต่ละภาคนั้นแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ควรส่งเสริมการผลิตในภาคใดมากกว่ากัน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการศึกษาวิจัยถึงต้นทุนการผลิต การปันส่วนต้นทุนการผลิต ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการวิเคราะห์ต้นทุนของยางแผ่นรมควันทั้งในภาคใต้และภาคตะวันออก เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบกับข้อมูลอื่นในการวางแผนและควบคุมต้นทุนได้ดีขึ้น และจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะกรณี หรือใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันตามเกรดต่าง ๆ ระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษารวบรวมปัญหา และอุปสรรคในการผลิตยางแผ่นรมควัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ทำการศึกษาค้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันเฉพาะในโรงงานเขตภาคใต้ และภาคตะวันออก เนื่องจากทั้ง 2 แห่งเป็นแหล่งเพาะปลูกยางพาราที่สำคัญ และโรงงานมักตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ
2. ประชากรของการศึกษา คือ โรงงานทั้งหมดในปัจจุบันซึ่งมีจำนวน 94 โรง อยู่ในภาคตะวันออก 11 โรง และภาคใต้ 83 โรง ซึ่งระดับการผลิต แบ่งได้ 4 ระดับ คือ

ระดับการผลิต (ตันต่อปี)	จำนวนโรงงาน
น้อยกว่า 7,000	18
7,001 - 10,000	28
10,001 - 20,000	34
20,001 - 30,000	10
มากกว่า 30,000	<u>4</u>
รวม	<u>94</u>

จำนวนโรงงาน 94 โรง กระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จังหวัด	จำนวนโรงงาน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ระยอง	9
จันทบุรี	<u>2</u>
รวมโรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	<u>11</u>
ภาคใต้	
สงขลา	25
ยะลา	9
สุราษฎร์ธานี	9
ตรัง	9
นครศรีธรรมราช	9
นราธิวาส	6
อื่น ๆ	<u>16</u>
รวมโรงงานในภาคใต้	<u>83</u>
รวมโรงงานทั่วประเทศ	<u>94</u>

ในที่นี้ จะทำการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงในระดับการผลิต 2 ระดับ โดยระดับการผลิต 7,001 - 10,000 ต้นต่อปี และระดับ 10,001 - 20,000 ต้นต่อปีเป็นระดับการผลิตของโรงงานขนาดกลาง ส่วนระดับการผลิต 20,001-30,000 ต้นต่อปี และระดับการผลิตมากกว่า 30,000 ต้นต่อปี เป็นระดับการผลิตของโรงงานขนาดใหญ่ ในการนี้ ได้ทำการเลือกตัวอย่างมาจำนวน 33 โรง เป็นโรงงานขนาดกลางประมาณ 24 โรง และโรงงานขนาดใหญ่ประมาณ 9 โรง

3. การเปรียบเทียบต้นทุนของการผลิตยางแผ่นรมควันระหว่างภาคใต้ และภาคตะวันออก จะใช้ข้อมูลในระดับการผลิตขนาดกลางเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากในภาคตะวันออกไม่มีโรงงานขนาดใหญ่

สมมติฐาน

1. ต้นทุนการผลิตรวมโดยเฉลี่ยของยางแผ่นรมควันตามเกรดต่าง ๆ ในภาคตะวันออก และภาคใต้ไม่แตกต่างกัน
2. ต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันต่อหน่วยของยางเกรดต่าง ๆ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับราคาขายที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีนัยสำคัญ

วิธีการศึกษาและค้นคว้า

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และประมวลความคิดเห็นจากบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในวงการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนราชการและเอกชน

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่รวบรวมไว้แล้วทั้งของภาคราชการและเอกชน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แบ่งการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตออกเป็น ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรง ค่าใช้จ่ายการผลิต และค่าใช้จ่ายการผลิตอื่น ๆ โดยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี คือ ปี 2530-2532 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วนำมาคำนวณต้นทุนการผลิตรวมและต้นทุนต่อหน่วย จากนั้นจึงนำข้อมูลของแต่ละภาคมาเปรียบเทียบกัน

การจัดเก็บข้อมูลนั้น ได้ทำการรวบรวมราคาขาย ณ ตลาดขนาดใหญ่ และราคาตลาดโตเกียวระหว่างปี 2530-2532 เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับต้นทุนการผลิตต่อหน่วย โดยวิธีสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

3. สรุปผลการศึกษา พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมยางแผ่นรมควัน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการผลิตและควบคุมต้นทุนการผลิต

2. ช่วยทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตของอุตสาหกรรมนี้ ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. เป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันในประเทศไทย อันจะ
อำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้ตั้งแต่เจ้าหน้าที่รัฐบาล ผู้ดำเนินการผลิต
ผู้ส่งออก เกษตรกร ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป